

STIPE BOŽIĆ: SVETE PLANINE SVIJETA

Iz tiska je krajem 2005. izašla monografija pod naslovom »Svete planine svijeta«. Riječ je o novoj knjizi proslavljenog alpinista Stipe Božića, koja predstavlja svojevrsan knjižni nastavak istoimenog serijala što ga je autor snimio i režirao za Hrvatsku televiziju. U ovoj je knjizi Stipe Božić zabilježio priče i vjerovanja ljudi što žive pod planinama, ukazujući još jednom na bogato duhovno i kulturno nasljeđe koje se temelji na suživotu čovjeka s prirodom.

Putujući i istražujući prostranstva svih sedam kontinenata Božić otkriva da su gotovo sve visoke planine pod kojima su ljudi obitavali u prošlosti igrale važnu ulogu u čovjekovim vjerovanjima. Olimp, Kailash, Fujiyama samo su neki od mitskih visova na kojima su bila staništa vrhovnih bogova. Indra je stolovao na vrhovima Himalaja, odakle je odlazio na bezbrojne pohode protiv zlog Ravane, što je zapisano u drevnim Vedama. Starogrčki bog Zeus ustoličio se na Olimpu. U istočnim vjerovanjima slična se svojstva pripisuju bogu Djausu, što mnoge povjesničare navodi na pomisao da današnje religije možda potječu iz istog izvora. U Južnoj Americi Inke su na primjer vjerovala da su sami vrhovi bogovi, pa su im zato prinosili razne,

pa i ljudske žrtve. Najviši vrh Sjeverne Amerike također je bio svet za tamošnje Indijance. Zvali su ga Denali, što na atabaskanskom jeziku znači Veličanstveni. Koliko je poznato, iz Afrike nisu proistekle velike religije koje bi se mogli usporediti s kršćanstvom, islamom, hinduizmom ili budizmom, ali svejedno su lokalni stanovnici na najviše planine smjestili svoje bogove. U Europi, jednako kao i u našoj domovini, crkve su građene na uzvisinama ili visokim besputnim planinama. Prije dolaska kršćanstva za Ilire su mnoge planine također bile svete, o čemu govore i današnji toponimi.

Australijski Aborigini mnoga su tamošnja uzvišenja smatrali svetim mjestima, od kojih je najpoznatiji granitni monument Uluru, u samom srcu toga kontinenta. Oceanija je po raznolikosti i količini raznih vjerovanja najmanje istražena ali time i vrlo zanimljiva. Jedini kontinent za čije vrhove nisu vezane nikakva religijska vjerovanja jest Antarktika što je razumljivo, jer na njemu nije moguć život za čovjeka.

Knjiga je bogato ilustrirana s tristotinjak slika u boji, zbog čega već samo njezino prelistavanje pruža pravi estetski doživljaj, a ni tekst nije ništa manje zanimljiv. Ukupno knjiga ima 308 stranica, format je 23,5 × 31,5 cm, a nakladnik knjige je »Profil International« iz Zagreba (cijena knjige je 250 kuna).

Alan Čaplar

PLANINARSKA KARTA MOSLAVACKE GORE

Prvo izdanje planinarske karte izdano je u travnju 2005., a nakladnik je Hotel »Vila Garić« iz Podgarića. Kartu su izradili Marko Špikić, Zoran Kovačić i Željko Tomac.

Na zemljovidu dimenzija 33 × 47 cm ucrtane su ceste i potoci na zelenoj podlozi, a ističu se crveno označene markirane staze. Ovo je svakako najopsežnija dosad izdana karta Moslavačke gore. Osim Garić grada, Humke i Visa tu su i brojni drugi lokaliteti. Na zapadu gore, karta obuhvaća Popovaču, planinarsku kuću u Moslavačkom Slatini, Jelengrad i jezero Pleterac. Na poledini karte opisano je 10 putova s polazištem i ciljem u hotelu »Vila Garić« u Podgariću. Svaki kružni put ima svoj naziv i vrijeme hoda, npr. »Hotelska obilaznica« – 1 sat, »Hajdučka ruta« – 3,5 sati, »Putovima pavlina« – 5 sati, »Erdōdijeva transverzala« – 9 sati. Tu je i opis puta i prigodna fotografija, ocjena težine i opis usputnih znamenitosti.

Na karti je upisana cijena 10 kuna, a kartu možete dobiti i besplatno kao gost hotela »Vila Garić«, tel. 043/540-900, e-mail: hotel@vila-garic.hr, www.vila-garic.hr.

Stipe Božić predstavio je svoju knjigu 27. prosinca u Zagrebu